

Sygnatura akt VI Ka 766/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **14 stycznia 2020** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący sędzia Ewa Trzeja-Wagner

Protokolant Dominika Koza

przy udziale Artura Buli Prokuratora Prokuratury Rejonowej w T. po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2020 r.

sprawy **M. N.** ur. (...) w B.

syna J. i E.

oskarżonego z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 24 maja 2019 r. sygnatura akt VI K 70/19

na mocy art. 437 kpk i art. 439 § 1 pkt 10 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Tarnowskich Górach do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 766/19	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1CZĘŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu			

<i>pierwszej instancji</i>	
Wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 24 maja 2019 r., sygn. akt VI K 70/19	
<i>0.11.2. Podmiot wnoszący apelację</i>	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	
<i>0.11.3. Granice zaskarżenia</i>	
<i>0.11.3.1. Kierunek i</i>	

zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy		

	prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		

#	uchylenie	#	zmiana		
1Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy					
0.12.1. Ustalenie faktów					
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1		M. N.	oskarżony był wielokrotnie karany	dane o karalności oskarżonego	k. 116 - 119
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.2. Ocena dowodów					
0.12.2.1. Dowody będące podstawą					

ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1	Dane o karalności oskarżonego.	Dokument nie budził wątpliwości co do swojej autentyczności i prawdziwości.	
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
1STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		

3.1	Naruszenie art. 42 § 3 i 4 k.k.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwiężle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Zarzut podniesiony przez prokuratora jest zasadny jednakże niezależnie od zaistnienia obrazy przepisów prawa materialnego zaskarżony wyrok należało uchylić wobec zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k <input data-bbox="129 1659 328 1693" type="text"/>			
Wniosek			
Zmiana zaskarżonego wyroku w punkcie 2 poprzez orzeczenie	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		

<p>wobec oskarżonego na podstawie art. 42 § 4 k.k. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wobec zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. wyrok należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, a nie dokonywać zmiany wyroku w zaskarżonej części.</p>		
<p>10KOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>1.</p>	<p>Zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z</p>	

	art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uwzględnienia okoliczności		
Sąd odwoławczy za każdym razem musi dokonać kontroli apelacji także w kontekście uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. Czyniąc to w rozpoznawanej sprawie należało stwierdzić wystąpienie w toku postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym bezwzględnej przesłanki odwoławczej wskazanej w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. Doszło bowiem do naruszenia przepisu art. 79 § 4 k.p.k. w zw. z art. 79 § 3 k.p.k. w zw. z art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. Uchybienie to zaistniało w następujących zaszłościach procesowych.		

W dniu 8 marca 2019 r. na rozprawie Sąd dopuścił dowód z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów, w oparciu o przepisy art. 202 § 1 k.p.k. w zw. z art. 79 § 1 pkt 3 k.p.k. na okoliczność czy w chwili czynu oskarżony miał zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem oraz czy może samodzielnie występować przed sądem.

Tymże postanowieniem ustanowiono oskarżonemu obrońcę z urzędu.

Następnie, biegli psychiatrzy opracowali opinię w której stwierdzili zespół uzależnienia od alkoholu i pełną poczytalność oskarżonego w czasie popełnienia zarzucanego mu czynu, a także jego zdolność do samodzielnego

brania udziału
w tym toczącym
się przeciwko
niemu
postępowaniu.

Mając na
względzie treść
tej opinii sędziego
referenta
zarządzeniem z
dnia 10.04.2019
r. (karta nie
została
ponumerowana
pomiędzy kartą
63 a 64) na mocy
art. 79 § 1 pkt
4 k.p.k. cofnął
obrońcę z urzędu
albowiem z
treści opinii
psychiatrycznej
sporządzonej w
stosunku do
oskarżonego
wynikało
jednoznacznie,
że jego
poczytalność w
chwili czynu jak
i obecnie nie
budzi
wątpliwości.

Odtąd, przez
cały czas trwania
postępowania
oskarżony nie
miał obrońcy -
ani z urzędu, ani
z wyboru.

Od dnia 1
lipca 2015 r.
o istnieniu lub
braku
obligatoryjności
obrony
oskarżonego nie

przesądza sama
opinia biegłych
opiniujących
stan psychiczny
oskarżonego, ale
postanowienie
sądu wydane
po złożeniu tej
opinii do akt
sprawy.

W badanej
sprawie nie
zostało wydane
postanowienie
sądu, w którym
orzekłby on, że
udział
wyznaczonego z
urzędu obrońcy
oskarżonego w
dalszym
postępowaniu
nie jest
obowiązkowy.

Tymczasem
przepis art. 79
§ 4 k.p.k.
uzależnia
możliwość
uznania w
dalszym
postępowaniu,
że udział w nim
obrońcy nie jest
obowiązkowy,
po uprzednim
uznaniu za
uzasadnioną
opinię biegłych
lekarzy
psychiatrów, że
czyn nie został
popelniony w
warunkach
wyłączenia lub
znacznego
ograniczenia
zdolności
rozpoznania

znaczenia czynu
lub kierowania
swoim
postępowaniem
i że stan zdrowia
oskarżonego
pozwala na
udział w
postępowaniu i
prowadzenie
obrony w sposób
samoistny i
rozsądny, od
konieczności
wydania dwóch
decyzji
procesowych. To
jest
postanowienia
sądu
stwierdzającego
brak
obowiązkowego
udziału obrońcy
("sąd orzeka")
i postanowienia
sądu w
przedmiocie
zwolnienia
obrońcy z
urzędu.
Zaniechanie
wydania tych
wymaganych
decyzji i
równoczesny
brak
obowiązkowego
udziału obrońcy
w dalszym
postępowaniu w
sytuacji opisanej
w przepisie art.
79 § 4 k.p.k.
skutkowało
zaistnieniem
uchybień
wskazanego w
treści art. 439 §
1 pkt 10 k.p.k. w

zw. z art. 79 § 3
k.p.k. w zw. z art.
79 § 1 pkt 3 i 4
k.p.k.

Niewydanie
takiego
postanowienia
nie oznacza,
iż zostało ono
wydane w
sposób
dorozumiany.

Tym samym,
skoro obrońca
oskarżonego od
wydania przez
sędziego
referenta
zarządzenia w
dniu 10 kwietnia
2019 r. o
"cofnięcie
obrońcy w
urzędu" nie
brał udziału
w toczącej się
przed Sądem
Rejonowym
rozprawie,
pomimo że jego
udział w niej był
obowiązkowy, to
przez to doszło
do oczywistego
naruszenia art.
79 § 3 k.p.k.
w zw. z art. 79
§ 1 pkt 3 i 4
k.p.k. w zw. z art.
439 § 1 pkt 10
k.p.k. Obrońca
wyznaczony dla
oskarżonego z
urzędu nie został
bowiem
skutecznie - bo
w wymagany
sposób -

<p>zwolniony ze swoich obowiązków. Brak decyzji w postaci postanowienia sądu o tym, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy, przesądził o konieczności obecności obrońcy na rozprawie. Tymczasem protokoły rozpraw wskazują, że tak nie było.</p>		
<p>1ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>0.11.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>		
<p>0.15.2. Zmiana wyroku sądu</p>		

<i>pierwszej instancji</i>			
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwiążle o powodach zmiany			
<i>0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>			
<i>0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>			
1.1.	Uchylono w całości wyrok i przekazano sprawę Sądowi Rejonowemu w Tarnowskich Górach do ponownego rozpoznania.	# art. 439 k.p.k.	
Zwiążle o powodach uchylenia			
Wobec charakteru stwierdzonego z urzędu uchybienia i konieczności wydania			

<p>kasatoryjnego rozstrzygnięcia, należało, ograniczyć tylko do tego uchybienia rozpoznanie apelacji, bowiem w tym zakresie jest to wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne.</p>			
<p>2.1.</p>	<p>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości</p>	<p># art. 437 § 2 k.p.k.</p>	
<p>Związłe o powodach uchylenia</p>			
<p>3.1.</p>	<p>Konieczność umorzenia postępowania</p>	<p># art. 437 § 2 k.p.k.</p>	
<p>Związłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia</p>			
<p>4.1.</p>		<p># art. 454 § 1 k.p.k.</p>	

Zwięźle o powodach uchylecia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy uwzględni powyższe wnioski i spostrzeżenia, co pozwoli uniknąć zaistnienia tych uchylecia, które doprowadziły do konieczności uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
1 Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
1PODPIS		

0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	rozstrzygnięcie z pkt 2		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------